

**UCHWAŁA NR XLVII/382/2018
RADY MIEJSKIEJ W PACZKOWIE**

z dnia 22 marca 2018 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Dziewiętlice 2018-2025”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1875, zm.: Dz. U. z 2017 poz. 2232, oraz z 2018r. poz. 130) oraz § 10 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 501; zm: Dz.U. z 2014r. poz. 665) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się "Plan Odnowy Miejscowości Dziewiętlice na lata 2018-2025" przyjęty Uchwałą Nr 1/2018 wspólnego zebrania sołectwa Dziewiętlice z dnia 06.02.2018 roku, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Paczków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Paczkowie

Wiesław Jan Barabasz

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/382/2018
Rady Miejskiej w Paczkowie
z dnia 22 marca 2018 r.

Dziewiętlice

Plan Odnowy Miejscowości Dziewiętlice na lata 2018 – 2025

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości

- a) położenie miejscowości
- b) sąsiedztwo i jego wpływ na aktywność
- c) powierzchnia i liczba ludności
- d) historia miejscowości
- e) obiekty ważne dla rozwoju miejscowości
- f) organizacje społeczne działające na terenie miejscowości
- g) najważniejsze cykliczne imprezy

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

- a) zasoby przyrodnicze
- b) infrastruktura komunalna
- c) zasoby społeczne

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

4. Wizja rozwoju miejscowości

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

6. Opis i charakterystyka obszarów, o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

„Chociaż Dziewiętlice – to jedna z wielu wsi i parafii, jakie można spotkać, to jednak, dla nas, Dziewiętliczan są one wioską niepowtarzalną. Tutaj mieszkaliśmy, czy mieszkamy, tutaj urodziliśmy się, wychowaliśmy się, czy też tutaj przywiodły nas powojenne losy, na tutejszym cmentarzu spoczęli nasi bliscy. Nasze życiowe losy: radości i smutki były, czy są aktualnie związane, z tą konkretną wspólnotą osób i rodzin”.¹

1. Charakterystyka miejscowości

a) Położenie miejscowości

Wieś Dziewiętlice położona jest na Przedgórzu Sudeckim, lekko sfalowanym płaskowyżu, ciągnącym się wąskim pasmem, pomiędzy Obniżeniem Otmuchowskim na północy, Sudetami Wschodnimi na południu, Górami Żłotymi na zachodzie i Górami Opawskimi na wschodzie.

Charakterystyczne dla terenów przedgórskich potoki, przecinają Dziewiętlice w dwóch miejscach, po czym łączą się w jedną rzekę o nazwie Świdna.

b) Sąsiedztwo

¹ Ks. Piotr Sadowski, *Dziewiętlice wczoraj i dziś*, Opole 2000

W sąsiedztwie Dziewiętlic znajdują się: Trzeboszowice, Ujeździec, Ratnowice i Jasienica Górna. Po stronie czeskiej – Bernartice, Uhelna i Jawornik. Dwie miejscowości: Dziewiętlice i Bernartice, to praktycznie jedna duża wieś przedzielona po wojnie pasem granicznym.

c) Powierzchnia i liczba ludności

Wieś Dziewiętlice zajmuje powierzchnię 630,56 ha i położona jest 228 m nad poziomem morza.

Wg stanu na 31.12.2017 r. liczba ludności Dziewiętlic wynosi 543 osoby. We wsi działa przedszkole, wiejski ośrodek kultury, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, jest też kilka sklepów oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, będąca filią RSP Wilamowa. Mieszkańcy wioski znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie, choć wielu z nich dojeżdża do pracy w pobliskich miastach. Pod koniec XX wieku w Dziewiętlicach otwarto pieszce przejście graniczne do Czech, co znacząco poprawiło komunikację z sąsiadującymi ze wsią Bernarticami.

d) Historia miejscowości

Początki istnienia naszej miejscowości notowane są od XIII wieku. Założycielem wsi był książę Henryk Prawy. Od jego imienia wywodzi się pierwsza nazwa wsi Dziewiętlice – Henrici Villa (tj. wieś Henryka).

W okresie zaboru pruskiego, pod wpływem, którego znalazły się Dziewiętlice, nazwę wsi przyjęto bardziej niemiecką: Heinersdorf.

W okresie powojennym nazwa wsi ewoluowała zależnie od ustaleń władz administracyjnych, kolei, czy też ludności napływowej: Ustroń, Hendryków, Kwiatkowice.

Ostatecznie w 1948 r. administracyjna nazwa Ustroń została zastąpiona nazwą Dziewiętlice.

W okresie powojennym wieś nie ominęły masowe wysiedlenia miejscowej ludności, a na tereny po wysiedleńcach przybyła ludność z Polski południowo-wschodniej, z Polski środkowej czy kresów wschodnich.

Z czasów przedwojennych zachowało się wiele budynków i budowli głównie:

- budynek Przedszkola, wcześniej Szkoły Podstawowej,
 - kościół,
 - budynki PKP: mieszkalne oraz wieża ciśnień,
 - budynek obecnego Domu Kultury (aktualnie w nieco innym kształcie niż przed wojną),
- a także liczne kapliczki i krzyże przydrożne.

W ostatnich latach wieś nawiedziły dwie straszne w skutkach powodzi. Pierwsza w lipcu 1997 r. a druga w czerwcu 2009 r.

Rozmiary powodzi z czerwca 2009 r. i straty, jakie wieś poniosła, były na tyle duże, że z wizytą przyjechali wiodący politycy kraju: Premier Donald Tusk oraz Grzegorz Schetyna. W sumie ucierpiało ok. 80 domów oraz wiele innych obiektów użyteczności publicznej: mosty, drogi, Dom Kultury, biblioteka.

Do dziś wykonano niezbędne naprawy dróg, w całości uregulowano rzekę Świdną, wybudowano most główny oraz trzy mniejsze kładki, które zostały zniszczone przez powódź. Ludność wsi otrzymała znaczną pomoc finansową, rzeczową czy medyczną. Pomoc napływała z wielu źródeł m.in.: budżetu Gminy w Paczkowie, Urzędu Marszałkowskiego w Opolu, Caritasu, Sejmiku Opolskiego, Maltańczyków Nyskich, sąsiednich sołectw, ludności cywilnej, nie mówiąc już o heroicznej pomocy Strażaków, czy wojska. Zapewne wielu ofiarodawców nigdy nie poznamy, ale wszystkim jesteśmy wdzięczni.

e) Obiekty ważne dla rozwoju miejscowości:

1. Wiejski Dom Kultury i Biblioteka

Dom Kultury jest miejscem spotkań mieszkańców wsi: dorosłych, młodzieży i dzieci. Odgrywa dużą rolę w rozwoju kultury. W Wiejskim Domu Kultury odbywają się zajęcia świetlicy środowiskowej oraz liczne spotkania o charakterze kulturowym. Biblioteka jest miejscem niezbędnym do krzewienia kultury, jednak jej zasoby ubożeją z roku na rok. Konieczne jest dofinansowanie zakupu książek, słowników, bajek i innych pozycji ważnych dla wzbogacenia i urozmaicenia księgozbioru, a tym samym przyciągnięcie coraz większej liczby korzystających.

Aktualnie, na skutek powodzi, jaka miała miejsce w czerwcu 2009 r. i zalania obiektu, Wiejski Dom Kultury w Dziewiętlicach był objęty generalnym remontem.

2. Kościół pw. Św. Marii Magdaleny

Sama budowla jest zabytkiem, ponadto wyposażona jest w wiele zabytkowych figur, ołtarzy, malowideł. Stanowi centrum życia religijnego i parafialnego. Na przestrzeni lat mieszkańcy, pod kierownictwem swoich duszpasterzy, dbali zawsze o swój kościół. Obecnie stanowi on piękną budowlę, odnowioną w latach 90-tych i jest dumą mieszkańców. Teren wokół kościoła jest nadzwyczaj zadbany, a sam kościół utrzymywany w najwyższej czystości.

3. Przedszkole w Dziewiętlicach.

Budynek zabytkowy murowany z czerwonej cegły, wzniesiony w 1896 r. jako gmach szkoły.

Jeszcze do roku 2000 w budynku mieściła się Szkoła Podstawowa dla uczniów do III klasy.

Aktualnie budynek prosperuje jako Zespół Szkolno-Przedszkolny w którym mieści się przedszkole oraz szkoła stowarzyszeniowa klas od 1 do 3. W budynku zostały przeprowadzone liczne remonty.

4. Ochotnicza Straż Pożarna w Dziewiętlicach.

OSP Dziewiętlice zrzesza ochotników stojących w gotowości nieść pomoc potrzebującym. Strażacy seniorzy pełnią honory reprezentacyjne naszej straży: biorą udział w uroczystościach lokalnych miejscowości, czy przygranicznych. Młodszy strażacy tradycyjnie biorą udział w zawodach strażackich oraz tradycyjnie już od wielu lat pełnią wartę przy Bożym Grobie w okresie Wielkanocnym. Nasza Straż zapewnia nam pierwszą pomoc i szybką reakcję na zagrożenia.

f) Organizacje społeczne działające na terenie wsi:

1. Ochotnicza Straż Pożarna
2. Klub Sportowy LZS Dziewiętlice
3. Sołtys i Rada Sołecka
4. Grupa Odnowy Wsi
5. Rada Parafialna
6. Zespół śpiewaczy „Dziewiętliczanki” i „Malidziewiętliczanie”

g) Cykliczne imprezy wiejskie:

1. Jasełka w okresie Bożonarodzeniowym
2. Dzień Babci i Dziadka
3. Dzień Matki
4. Festyn organizowany przez OSP z okazji święta św. Floriana
5. Festyn rodzinny organizowany przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dziewiętlicach w czerwcu
6. Dzień Dziecka
7. Odpust parafialny w lipcu,
8. Dożynki wiejskie organizowany przez Radę Sołecką i Grupę Odnowy Wsi

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Na terenie wsi występuje mnóstwo zieleni i jest ona zróżnicowana. Począwszy od najwyższej – lasy, najniższej pastwiska i łąki. Są również rozległe tereny orne i park. Aktualnie park nie jest miejscem reprezentacyjnym miejscowości, niemniej znajdujące się w nim drzewa: buki, dęby, klony, lipy, stanowią swego rodzaju pomniki przyrody. Miejscowość przecinają dwie rzeki płynące z Czech: Raczyzna i Świdna, które już na terenie wsi łączą się w jedną rzekę Świdnę.

a). Dziedzictwo kulturowe

Swoistym niematerialnym dziedzictwem kulturowym jest aktywny zespół śpiewaczy „Dziewiętliczanki” oraz „Małychdziewiętliczan”, kultywujący pieśni folkloru wiejskiego. Występy „Dziewiętliczanek” znane są nie tylko lokalnej publiczności, zespół występował wielokrotnie na przeglądach m.in. w Dobrzemiu Wielkim, czy gościnnie w Niemczech.

Materialne dowody dziedzictwa kulturowego w Dziewiętlicach to bardzo dobrze zachowane przydrożne kapliczki i krzyże z XIX w.

b). Infrastruktura komunalna

Przez wieś przechodzą drogi powiatowe i gminne. Wieś posiada wodociąg, a przy drogach znajdują się hydranty wodne przeciwpożarowe. Większość gospodarstw korzysta z łącz telekomunikacji (telefony i internet), kilkanaście gospodarstw zostało przyłączonych do internetu radiowego. We wsi znajdują się trafostacje energetyczne, słupy elektryczne umieszczone wzdłuż dróg, oświetlenie miejscowości dostateczne.

Gospodarstwa zaopatrzone są w pojemniki na nieczystości obsługiwane przez ZUKiM w Paczkowie.

Wieś posiada dwa przystanki autobusowe PKS, dwa sklepy spożywcze, tablicę informacyjną, skrzynki pocztowe.

c). Zasoby społeczne

W mieszkańcach naszej miejscowości drzemie nieodkryty potencjał, który sukcesywnie zostaje wydobywany. Aktywność obecnej pani Sołtys (wybranej w październiku 2016 r.) oraz nowej Grupy Odnowy Wsi (powołanej w lutym 2017 r.) nie pozostaje bez reakcji. Nasi mieszkańcy chętnie udzielają się społecznie i żyją nowymi przedsięwzięciami zainicjowanymi w bieżącym roku. Z zainteresowaniem przyglądają się planom na kolejne lata.

Dotychczasowe osiągnięcia mieszkańców....

Budowa chodnika przy Przedszkolu w Dziewiętlicach,

Budowa szatni sportowej,

Rozbudowa remizy strażackiej,

Budowa muszli koncertowej,

Remont bufetu przy muszli koncertowej,

Mini plac zabaw.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- sąsiedztwo i przejście graniczne z Czechami, - teren uzbrojony w sieć energetyczną, telefoniczną, wodociągową, - silna osobowość i prężnie działająca grupa „Odnowy Wsi” - wysoka atrakcyjność turystyczna ze względu na walory przyrodnicze, - istnienie miejsc, obiektów do wspólnych spotkań, - trasa rowerowa R-9	- niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, - niska aktywność mieszkańców i starzejące się społeczeństwo, - zanieczyszczenia środowiska (dziłkie wysypiska, spływy nawozów i środków ochrony roślin), - bierność większości społeczności w podejmowaniu działań o pozyskanie środków z zewnątrz.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość pozyskiwania środków z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych, - realizacja wielu inwestycji, - dobra współpraca z urzędem miejskim w Paczkowie,	- emigracja zarobkowa, - niski przyrost naturalny, - skutki światowego kryzysu,

4. Wizja rozwoju miejscowości

W dotychczasowej historii rozwoju można stwierdzić, iż miejscowość nie odznaczała się zbytnią aktywnością. Ogromne znaczenie ma tutaj rola lokalnych liderów i ich zaangażowanie.

Aktualnie posiadamy wiele pomysłów na zwiększenie atrakcyjności naszej miejscowości oraz doświadczamy wsparcia mieszkańców.

Poniżej przedstawiamy priorytety zadań na najbliższe lata.

PRIORYTET I
„Doposażenie Domu Kultury w Dziewiętlicach”.
Cel i przeznaczenie: utworzenie centrum promocji kultury, zintegrowanie oraz aktywizacja mieszkańców. Dom Kultury jest centrum spotkań z mieszkańcami, miejscem spotkań z gośćmi, organizacji okolicznościowych zabaw, imprez rodzinnych, zajęć wakacyjnych z dziećmi i młodzieżą. Inwestycja umożliwi nam wymianę starych oraz zniszczonych stołów i krzeseł na nowe które są niezbędne przy organizacji imprez okolicznościowych. Projekt: Doposażenie Domu Kultury w Dziewiętlicach. Okres realizacji: 2018 r./2019r. Koszt: 40000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne

PRIORYTET II
„Utworzenie paleniska lub grilla murowanego na placu wiejskim w Dziewiętlicach”.
Cel i przeznaczenie: Utworzenie nowego miejsca do spotkań okolicznościowych. W/w inwestycja będzie wykorzystywana przy organizacji festynów rodzinnych oraz spotkań z mieszkańcami wsi. Projekt: „Utworzenie paleniska lub grilla murowanego na placu wiejskim”. Okres realizacji: 2019 r. Koszt: 5000,00 zł Budżet gminy

PRIORYTET III
„Stworzenie tablicy upamiętniającej powódź w Dziewiętlicach”.
Cel i przeznaczenie: W czerwcu 2019 wypada 10 rocznica powodzi w Dziewiętlicach. Z okazji tej rocznicy Sołtys Wsi oraz mieszkańcy pragną upamiętnić to wydarzenie tablicą pamiątkową. W/w inwestycja będzie stanowić część upamiętniającą to tragiczne wydarzenie dla mieszkańców oraz młodszych pokoleń. Projekt: „Stworzenie tablicy upamiętniającej powódź w Dziewiętlicach”. Okres realizacji: 2019/2020 r. Koszt: 2000,00 zł Budżet gminy

PRIORYTET IV
„Budowa wiaty nad parkietem tanecznym na palcu wiejskim w Dziewiętlicach”.
Cel i przeznaczenie: Wiatka będzie wykorzystywana przy organizacji festynów okolicznościowych. Złe warunki pogodowe nie będą wpływać negatywnie na organizację imprez okolicznościowych. Projekt: „Budowa wiaty nad parkietem tanecznym na palcu wiejskim w Dziewiętlicach” Okres realizacji: 2019/2020 r. Koszt: 25000,00 zł Budżet gminy Środki zewnętrzne

PRIORYTET V
„Doposażenie zespołu śpiewaczy „Dziewiętliczanki,, i "Malidziewiętliczanie” ”.
Cel i przeznaczenie: Zespół śpiewaczy „Dziewiętliczanki,, oraz „Malidziewiętliczanie” stanowią znaczną część kulturalną oraz reprezentacyjną wsi Dziewiętlice łączącą pokolenia. Wsparcie finansowe pozwoli na zakup nowych strojów oraz sprzętu muzycznego. Projekt: „Doposażenie zespołu śpiewaczy „Dziewiętliczanki,, i „Malidziewiętliczanie” ”. Okres realizacji: 2018 r. Koszt: 2000,00zł Budżet gminy

Monitoring wykonania

Monitoring przedsięwzięć, – czyli dbanie o prawidłowy przebieg wykonywanych zadań w okresie ich realizacji oraz prawidłowego zakończenia inwestycji. Zestawianie i ocena informacji rzeczowych i finansowych opisujących postęp i efekty.

Monitoring polega na przedkładaniu, co roku Radzie Miejskiej sprawozdania z przebiegu realizacji projektów i zadań ujętych w planie odnowy miejscowości. Raport powinien zawierać zestawienie zadań wraz z informacją o stopniu zaawansowania rzeczowo – finansowego ich realizacji

6. Opis i charakterystyka obszarów, o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

W przestrzenno – urbanistycznym układzie wsi Dziewiętlice można wyodrębnić centralny obszar. Znajduje się tu większość najważniejszych instytucji społecznych i publicznych działających na terenie Dziewiętlic. Są to: Zespół Szkolno-Przedszkolny, Gminna Biblioteka Publiczna, Wiejski Dom Kultury, kościół p.w. Św. Magdaleny, Ochotnicza Straż Pożarna, Świetlica środowiskowa, plac rekreacyjno- sportowy. W pobliżu znajdują się również cmentarz, plac zabaw, boisko sportowe, przystanek PKS, sklepy.

Z uwagi na lokalizację na tym obszarze najważniejszych dla życia społeczno-kulturalnego instytucji pełni on funkcję centrum wsi. Na placu rekreacyjno-sportowym organizowane są festyny, uroczystości gdzie mieszkańcy, starsze i młodsze pokolenie, integrują się.